

Lõuna-Eesti piirkondliku komisjoni protokoll

07.06.2016

Tartu

Osalejad: Priidu Ristkok (Rahandusministeerium), Andres Kõiv (Võru maavanem), Reno Laidre (Tartu maavanem), Margus Lepik (Valga maavanem), Rivo Noorkõiv (OÜ Geomedia), Erich Palm (Viljandi maavanem), Ulla Preeden (Põlva maavanem), Veiko Sepp (Tartu Ülikool), Georg Sootla (Tallinna Ülikool), Viktor Svjatõšev (Jõgeva maavanem), Madis Timpson (Rahandusministeerium), Ave Viks (Rahandusministeerium).

Kutsutud: Kaia Sarnet (Rahandusministeerium), Sulev Valner (Rahandusministeerium).

Protokollis: Kaie Küngas (Rahandusministeerium).

Päevakord:

1. Ülevaade haldusreformi seaduse eelnõu muudatustest Riigikogu II lugemisel
2. Ülevaade toimuvatest ühinemisläbirääkimistest
3. Piirkondliku komisjoni poolsed soovitusel, arutelu

Priidu Ristkok tervitas koosolekul osalejaid ja tutvustas päevakorda.

1. Ülevaade haldusreformi seaduse eelnõu muudatustest Riigikogu II lugemisel

Ave Viks tegi ülevaate haldusreformi seaduse muudatustest Riigikogu II lugemisel ning edasisest ajakavast valdkonnaseaduste väljatöötamisel.

2. Ülevaade toimuvatest ühinemisläbirääkimistest

Viktor Svjatõšev esitas ülevaate Jõgevamaal toimuvatest läbirääkimistest. Põltsamaa linn ja vald, Puurmani ja Pajusi jätkavad läbirääkimisi. Moodustumas on rühm Jõgeva vallast, Jõgeva linnast ja Palamuse vallast. Nendega võib ühineda ka Torma vald. Tabivere vald soovib ühineda Tartu vallaga ja Tartu maakonda. Pala vald endiselt ei osale üheski läbirääkimises. Suure grupi moodustavad ka Jõgevamaalt Mustvee linn, Kasepää, Saare vald koos Ida-Virumaalt Lohusuu ja Avinurme vallaga. Võimalik, et ka Torma ühineb antud grupis. Ühinemisläbirääkimised peegeldavad ühistranspordi olemasolu ja liikuvust.

Reno Laidre märkis, et Puhja, Tähtvere, Laeva ja Tartu vallad jätkavad läbirääkimisi, Tartu vald ei andnud kindlat vastust Varale. Alatskivi, Kallaste, Kambja, Luunja, Nõo, Peipsiääre ja Piirissaare pole läbirääkimisi alustanud. Uue piirkonnana on kujunemas Võnnu, Ahja, Meeksi, Vastse-Kuuste ja Mäksa läbirääkimised.

Erich Palm kirjeldas Viljandi maakonna läbirääkimisi. Karksi ja Abja räägivad läbi koos Halliste ja Mõisakülaga Lõuna- Viljandimaal ühe omavalitsuse moodustamisest, Tarvastu ja Kolga-Jaani on liitumas Viljandi vallaga. Kõo valla ja Võhma linna puhul pole selge, kas ühinetakse Suure-Jaani valla või Põltsamaa ja Jõgevamaa poole. Kõpu vald peab läbirääkimisi nii Suure-Jaani kui Viljandi vallaga. Võhma ja Mõisaküla linnad on avaldanud soovi saada komisjonilt arvamust nende ühinemiseks Viljandi vallaga.

Margus Lepik tegi ülevaate Valgamaast. Helme, Hummuli ja Põdrala vald ning Tõrva linn on läbi viimas rahva küsitlust. Välja on kujunenud Valga linna suund ning Sangaste-Otepää suund. Puka ja Palupera valdade külad soovivad ühineda erinevates suundades.

Ulla Preeden esitas ülevaate Põlvamaast. Ühinemistel tuleks lähtuda teedevõrgustiku olemasolust ja ühendusest tulevase omavalitsuse sees. Rõhutama peaks keskus-tagamaa olulisust. Selge ei ole Vastse-Kuuste valik. Hetkel läbirääkimistes Mikitamäe ja Orava kalduvad Võrumaa poole, Veriora ja Laheda Põlva poole.

Andres Kõiv tõi välja, et Võru linn oleks valmis ühinema. Kujunemas on Põhja-Võrumaal asuv omavalitsus (Sõmerpalu, Võru vald, Lasva), Lõuna-Võrumaad ühendav omavalitsus (Misso, Haanja, Rõuge, Varstu, Mõniste) ja eraldi Võru linn. Lisaks omavalitsused, kelle osas pole ühinemise suund veel selge. Juunikuu volikogude järgselt on selgem.

3. Piirkondliku komisjoni poolsed soovitused, arutelu

Komisjon otsustas:

- 3.1. Esitada kõikidele piirkonna omavalitsustele soovitus, et uue omavalitsuse moodustamisel ei algatataks ühinemist uue nn rõngasvalla moodustamiseks ümber keskusomavalitsuse¹, kus teenuseid jäädaks edasi tarbima keskusomavalitsusest. Samuti pöörata ühinemise piirkondade kujunemisel enam tähelepanu väljakujunenud keskus-tagamaa seostele, elanike toimepiirkondadele ja liikuvusele. Hea ja toimiva tulevase omavalitsuse moodustamine on otsuseid tegeva voliniku vastutus ning lähtuma ei peaks lühiajalistest poliitilistest eesmärkidest ega kokkulepetest.
- 3.2. Võtta järgmisel koosolekul päevakorda seisukoha kujundamine ning komisjoni poolt soovituse andmine järgmiste omavalitsuste või piirkondade kohta:
 - Kirde-Tartu piirkonna omavalitsused, kes pole veel ühinemisläbirääkimistega asutanud: Kallaste linn, Alatskivi, Luunja, Peipsiääre ja Piirissaare vallad;
 - Kagu-Tartu piirkond: Võnnu, Ahja, Meeksi, Vastse-Kuuste ja Mäksa vallad;
 - Antsla ja Urvaste vald;
 - Puka ja Palupera vald.

Järgmine komisjoni koosolek toimub 8. juulil Viljandi Maavalitsuses.

(allkirjastatud digitaalselt)

Priidu Ristkok
Komisjoni esimees

¹ Soovitus ei hõlma praeguste nn rõngasvaldade laienemist, sest rõngasvald on juba varasemalt moodustatud. Näiteks Viljandi valla ühinemine naabervaldadega suurendab Viljandi linna ümber paiknevat valda, kuid rõngasvald moodustati juba Pärsti, Saarepeedi, Paistu ja Viiratsi ühinemisel Viljandi vallaks.